

PLACAET 2444

Ende provisionele reductie of
te tollerantie vande Hoogh Mog. Heeren Staten
Generael der Vereenighde Nederlanden / op den
cours vanden gelde / so goude als silbere Spetien /
Waer nae alle ende yghelicke Inghesetenen der
voorz Landen sich sullen hebben te reguleren.

IN 'sGRAVEN-HAGHE,
Byde Weduwe, ende Erfgenamen van wijlen Hillebrandt Iacobssz
van Wouw, Ordinaris Druckers vande Ho:Mo: Heeren Staten
Generael. Anno 1638. Met Privilegie.

PRIVILEGIE.

OP hyden den neghenden October Anno seithien-hondert acht-en-dertigh, hebben die Hooghe Moghende Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden, de Weduwe ende Erfgenamen van wijlen Hillebrant Jacobsz van Wouw, haren Ordinaris geswoorē Druckers, geconsenteert, en geoctroyeert, Consenteren ende Octroyeren haer mits desen, dat sy alleene binnē de voorz Vereenighde Landen sullen mogē drucken, doen drucken, uytgeven ende verkoopen, het Placaet vander Munte by ons ghemaect, ende op heden gearresteert. Interdiceren ende verbieden over-sulcks allen ende een yeghelijcken, van wat conditie ofte qualiteyt hy zy, voornementlick allen Druckers binnen dese Vereenighde Nederlanden, t'voorz Placaet vander Munte, in eenigher manieren nae te drucken, onder wat pretext het oock soude moghen wesen, sonder consent van onse voorz Druckers, Opte verbeurte van alle alfulcke nae-ghedruckte Exemplaren, ende daer-en-boven vande somme van hondert ende vijftich ponden van veertich grooten: T'appliceren een derdendeel voor den Officier die d'executie sal doen, een ander derdendeel voor den Armen, ende t'resterende derdendeel ten behoeve vanden selve onse Druckers. Aldus ghedaen ende gheoctroyeert ter Vergaderinghe vande Hoogh-ghemelte Heeren Staten Generael, In 's Graven-Haghe, ten daghe ende Iare alsboven. Was gheparpheert *A. van Randwijck* ^{vs}. Onder stont, Ter Ordonnantie vande Hoogh-ghemelte Heeren Staten Generael. Geteeckent *Cornelis Musch*. Wesende daer op ghedrukt het Cachet der selver Heeren Staten.

E Staten Generael

der Vereenighde Nederlanden / Allen den geenen die dese jegenwoordige sullen sien ofte hoozen lesen / Saluyt. Alhoewel ons voornemen ende ernstighe betrachtighe / alrijcs geweest is vast ende onverbrekelyck te willen onderhouden / ende doen onderhouden / den voer vanden cours / ende evaluatie vanden Ghelde / die by onsen solemnelen Placate vanden 21. Julij 1622. niet alleen met eenparighe toestemminghe / ende met belofte van maintainue van alle de Provincien / gheresolbeert ende ghesloten / maer oock by alle de comptable ende anuyt-bedienende Angeseenen solemnelijcken was beswozen / echter schijnt wel dat eenighe haer-soeckende menschen / stellende te rugghe de liefde des Vaderlants / ende van 't ghemeene beste / ende alleen pberich omme te volboen haren verkeerden lust tot een buyl ende onghesoozloft ghewin / sonder ophouden / ende van tijdt tot tijdt getracht hebben d'ordze vanden voornoemden Placate teghen te gaen / te verbrecken / ende 't gantsche stuck vande Valuatie niet een ongheregelde confusie overhoop te werpen : Waer jegens / hoewel Wy tot meermalen Placaten hebben doen emaneren / ende oock de goede Gemeente by forme van waerschouwinge genoegsame rebener hebben aengewesen vande groote schade ende van 't ongerief / 't welck by d'infractie vanden voorsz Placate so voorden gemeenen Lande als vooz pder int bysonder / stonde te verwachten. Nochtans heeft d'eygen haetsucht soo verre d'overhant ghekegghen / dat het misbruyck vande streygeringe vanden Gelde / nudts gaders den inbber ende uptgeef van allerhande snoode / lichte / ende onghevalueerde penninghen / als mede 't verloop van 't gantsche stuck vande Munte / niet alleen intollerabel is gheworden / maer hoochnoodich ende meer als tijdt sonde zyn / om voztere disordze te verhoeden / dat alle misusen ghewert / ende dat alles op een goede vaste ende versecckerde

seckerde ordze herbracht worde. **O**mwel het welcke volkoment-
lick / ende soo des soude behoozen te doen / alsoo **W**p dooz menich-
vuldighe ende gewichtige **L**andts-saecten die gheen uptstel kon-
den liden / tot noch toe verhindert zijn gheweest / ende alsnoch niet
wel ledigh kunnen wesen om op 't gaantsche stuck vande **M**unte in
alle sijne leden ende gedeelten goede politie ende volkomen regel
te stellen / nochtans noodigh is dat gestrupt ende gheweert worde
de confuse stepgeringhe / die eenighen tijdt herwaerts d'overhanc
heeft ghenomen. **S**OO **I**ST, dat hoewel **W**p redenen soude
hebben om den cours ende **V**aluatie vanden **G**elde alnu ende by
dese **O**rdonantie in alles ende int gheheel te reduceren op den
ouden voet / ende nae d'ordze van onsen vooz-ghemelten **P**lacate
des **J**aers 1622. **C**onsidererende nochtans datter veel goede
Inghesleenen zijn die meer dooz hare eenhoudicheyt ende slappe
toesicht / als wel dooz eyghen quaetwillicheyt ende boose opset tot
seer groote strygeringe der gelden verballen zijn / ende daeromme
groote schade soude komen te liden / by al te schielicken behoorzlic-
ken reductie vanden. **H**ebben **W**p om de vooz- ende andere re-
denen goet-gebonden daer inne noch eenighen weynighen tijdt
stille te staen / willende niettemin de **G**emeente by desen welernste-
lijken gewaerschout hebben / dat **W**p van meyninghe zijn 't selve
eerstdaechs by der handt te nemen / alsoo onse intentie niet en is
dat alle de naegenoemde **P**enninghen of **S**petien by hare respec-
tive prijsen / sulcx die by desen ghettollereert worden / sullen verblij-
ven / of dat die alle cours ende ganck in voeghen nae verklaert sul-
len behoude / maer **O**ns principael ooghemerck is een nader ende
betere reductie / ende namentlick den voet vanden meer-gemelten
Placate de **A**nno 1622. te herbatten / in voeghen dat **W**p alleen-
lick by prohibie ende tot beter ordze by desen tollereren / dat de nae-
ghenoemde **S**petien ontfanghen ende uptgegeven sullen worden
ten prijse als volcht / met dien verstandt dat dese tollerantie sal duren
tot noch veerthien daghen nae 't publiceren van ons naeste
Placat / op 't stuck vande **V**aluatie nae dit jegenwoordige.

Den enckelen van 72. Stucken int Marck/
tot _____ gulden.

Den Albertijn van 47¹⁰/₉ Stucken int Marck/
tot _____ vij. gulden.

Den halben vanden ten prijse naer adve-
nant/ tot _____ iij. gulden.

Den enckelen ouden Roosenobel van En-
gelant / als oock de nieuwe in dese Vereenigh-
de Nederlanden geslagen/ alle van 32. Stucken
int Marck/ tot _____ x. gulden.

De halve nae advenant/ tot _____ v. gulden.

Den ouden Angelot van Engeland van 48.
Stucken int Marck/ tot _____ vij. en ee halve gul.

Den Goudt-gulden op de Munte binnen
dese Provincien / dat is te Nimeghen / te Ze-
benter/ Campen/ Swol/ ende te Leeuwarden
in Vrielandt gheslaghen/ ende anders ghem/
van 75. Stucken in het Marck/ tot _____ iij. guld. iij. Stupb.

Alle welke penninghen sullen ghewoghen worden met haer
behoorlick ghewicht/ ende meest remedie van twee Azen/ sulcx dat
het daer mede sal moeten voozlaen / immers int huyfken komen/
ende soo renighe vande voozst penninghen lichter als de voozst
remedie worden bevonden/ sal vooz elk Aes betaect worden twee
Stupbers: Welverstaende het minste achterflach gereeckent vooz
een Aes.

Silvere

Silvere Spetien.

DEn Nederlandschen Arendwen-daler
van 18. Engelsen / int gewichte ter re-
medie van ses Azen / tot ———— 1j. gulden.

Den halben van dien ter remedie
van drie Azen / ende ten prijse nae adbenant / — 1. gulden.

Den Nederlandschen Rijxdaelder / midts-
gaderen die gemant int Rijk / daer van de Fi-
guren in onsen laetsten Beelden aen wtge-
druckt staen / op 't gewichte van 18, Enghel-
schen 28. Azen / ter remedie van 4. Azen / tot — 1j. ende halve gul.

Den halben Rijxdaelder ende quaerten / ten
prijse ende remedie nae adbenant.

Den Zeuschen ende Driestchen Arendda-
ler / op 't gewichte van 13. Engelsen 16. Azen /
ter remedie van 4. Azen / tot ———— 1. en een halve gul.

De minder gedeelte van dien nae adbenant.

Den Driestchen Florijn of Silberen pen-
ninck / ghenaemt Mapmans / op 't gewichte
van 12½ Engelsen of 16. Azen / ter remedie
van 4. Azen / tot ———— 1. guld. vij. stuys.

Den halve nae adbenant.

Den Florijn of Silberen Gout-gulden ge-
slaghen binnen de drie groote Steden vande
Provincie van Over-Beet / als Debenter /
Campen / ende Swoot / mede tot ———— 1. guld. vij. stuys.

De halve nae adbenant.

Den

Den Engelschen Schellingh ende die van
Groot Bretagne/ op t gewichte van 3. Eng-
len 28. Azen/ tot ————— x. Stupb. viij. s.

Den halven nae advenant / doch andere
mindere ghedeelten als Groaten etc. worden
om redenen vooz Billioen verclaert.

De Schotte Distelblom/ tot ————— xij. Stupbers.
De mindere gedeelten nae advenant.

De Persche Harp/ tot ————— viij. Stupbers.
De halve nae advenant.

Ende soo eenighe bande voorsz Silbere penninghenlichter
ghevonden worden als haer ghewicht ende de remedie daer by
ghesteldt/ ende wat mede alsoo niet vooz en slaet/ of ten minsten int
huyfsken kompt / sal vooz pder Aes (elck upstach dat het selve te
licht bevonden wordt. / mede vooz een Aes ghereeckent) betaeldt
worden twee penninghen Hollands/ der welcker seshien maecten
eenen Stupber.

Volgen hier de penningen voor Payementen gehouden.

DE Schellinghen op de respectibe Pro-
vintiale Munten/ als oock op de Rijck-
munten van Nimmeghen / Deventer/
Campan ende Swol gheslagen/ tot — vij. Stupbers.
De halve van dien/ tot ————— iij. Stupbers.

Het twintichste-deel vanden Silveren Ne-
derlantschen Reael/ genaemt Stoter/ tot ————— ij. Stupb. viij. pen.

De dubbele ende enkele Stupbers in dese
Gewent

Gennierde Provincien gheslaghen / dats van
de Figuren in onsen Tredebaer staen / ende
anders gheen respectuech tot ——— ——— n. ende j. Stupber.

Voorts alhoewel de redenen wel bereyffchen soude / omme de
Patacon of Krupvaler / insghelijc den Ducaton van Brabant /
ende de minder ghedeelte vande selve (welcke beyde penninghen
verre boven hare waarde opghedronghen ende ghespejgert zijn)
mede volghens d'ordje van onse voorszijde Statate te reduceren.
Nochtans dewijl de Landen mette voorszijde gemelte penninghen soo
seer inghenomen ende verbult zijn / datmen nauwelijc andere
Capitale silbere penninghen inde daghelijcye beverringhe ende
verhandelinghe en siet. Ende omme daeromme te verhoeden de
schade daer inne de Ghemeente door de veranderinghe inde voorszijde
penninghen als nu te doen soude vervallen / zijn Wy te rade ghe-
woyden t selve mede noch voorszijde tijds op te schoorten / ende
den Ducaton middeler tijdt te tollereren tot drie en tseftich stup-
bers / ende den Patacon tot vijftich. Hieromme op dat de Lan-
den daer mede niet bozder bescwart en soude moghen worden /
ende op dat Wy oock behouden moghen dat d' ordje by ons op
de voorszijde penninghen eersdaechs te stellen van goeder effecte zy /
Verbieden Wy by desen wel expressech dat niemant van wat
staet ofte conditie by voorszijde Stataten of Ducatonen hier te
Lande nae de publicatie desen niet sal mogen inbrengen / onder
wat pteyret het oock soude moghen wesen: Gelyck Wy oock
bozders verbieden hier te Lande ingheboert ofte ghebracht / als
mede aengheboert / uptgehevert ende ontfanghen te worden
eenighe andere penninghen die alhier niet tot prijs gheseldt en
worden / men nemme oock den gouden Souberain ende kroon
van Brabant / als mede de kopstroken van Engelandt / ende
voorts alle uptheemische Schellinghen / ende alderhande andere
pauementen / zijnde ten meesten deele niet van snode ende lichte
penninghen / verklarande alle dese voorszijde Biljoen. Interdic-
rende mede dat niemant sich sal verbozderen eenighe vande by
desen

desen soo ghevalueerde als ghetollereerde penninghen boven hare
voorz respectie prijzen upt te bieden ende op te dringhen / upt te
gheven ofte te ontfanghen. Ende by soo verre niemandt bebou-
den wordt sich teghen de voorz onse bevelen ende verboden ver-
grepen te hebben / d' selve willen Wy dat sonder eenighe oogh-
lupckinghe / uptstel / ende verdrach / ghecalengeert ende met alle
rigueur ghestraft sal worden / mette penen ende mulcten dewelcke
ghestatueert zijn teghen het onghewoont oft verboden / ontfanghen /
midelgaders innehenghen / als mede t' mascken der penninghen /
ende t' leveren op deselve / by merr-ghesepden Placate de Anno
seftien-hondert twee-en-twintich / ende by andere volghende
Placaten / die t' sedert van tijdt tot tijdt generalick of specialick
ge'mangert zijn houdende alle d' selve met hare ingevoechde clau-
sulen oelenthalten hier voor gherepeteert ende gheinfeteert.
Belastende alle Officieren onse Generaels vande Munte / ende
voorts alle den geenen die d' opsicht deses amptshalven toekomt /
op d' Overtreders van desen goede ende scherpe achttinghe te ne-
men / ende d' selve nae behooren te doen straffen / alsoo den dienste
vanden Hande daer een hooghsten is gheslughen. Ende op
dat niemandt hier van ignoantie en hebbe te pretenderen / Soo
ontbieden ende versoeken Wy de Heeren Staten / Stadthonde-
ren / Gecommitteerde Raden / ende Gedeputeerde Staten vande
Provincien respectie van Ghelderlandt / ende t' Graeffschap
Zutphen / Hollandt ende West-Over-Flislandt / Zeelandt / Vrecht /
Over-Flislandt / Over-Flislandt / ende Stad Groeninghen ende Ommes-
landen / de Hoven van Justitie / ende Regierders inde Steden /
ende ten plattē Lande / desen onsen Placate alomme daer sulcx ge-
woon is gedaen te worden / te doen afkondigen ende aenplacken.
Ende tot beter obseruatie vandien / werden de Comptablen als
Ontfanghers vande gemeene Middelen / Tresoyers / ende
Rentmeesters / manierende ende verhandelende 's Landts ende
andere publicque penninghen / ofte van eenighe Gods-huylen
en Conventen respectie / by desen onsen Placate ende Ordon-
nantie ghealtringeert / by Gede het selbere moeten onderhouden /
naer-

naerkomen ende observeren/ Op pene van contrarie doende/daer
oer aengesien ende ghecorrigeert te worden naer ghelegentheydt
der saecken / op de penen begrepen in onsen Placaet van 't Jaer
sestien-hondert twee-en-twintich. Ghedaen ende gearresteert
in onse Vergaderinghe / in 's Graven-Haghe / op den negenden
October sestien-hondert acht ende dertich. Was gearapheert/
A. van Randwijck ^{vr}. Onder stont / Ter O'donnantie vande
Hoogh-gemelte Heeren Staten Generael. Geteekent/Cornelis
Musch. Zijnde op 't spatium ghedrukt het Cachet der selver
Heeren Staten/ in rooden Wasche.